

Editorial**Mary Eggermont-Molenaar, Calgary**

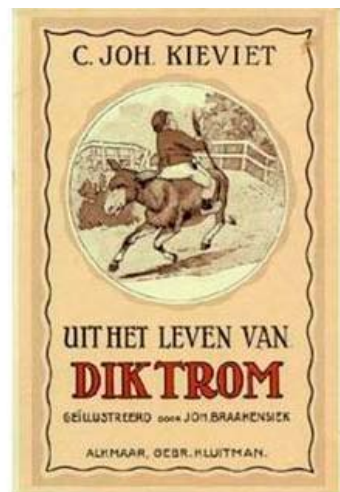
Penningmeester **Paul de Laat** bedankt iedereen die zijn of haar contributie voor 2012 heeft voldaan en moedigt degenen die dit nog niet hebben gedaan hierbij aan dit alsnog te doen. Hoe dat moet staat helemaal achterin dit nummer beschreven.

Wie heeft er ooit van Etersheim gehoord? Niemand? Ik ook niet, terwijl ik tijdens mijn jeugd toch heel wat uren achter op de motor van mijn vader Noord-Holland heb mogen verkennen. Etersheim ligt tussen Hoorn en Amsterdam. In 1398 was het een 'heerlijkheid' van graaf Albrecht van Holland-Beieren; tegenwoordig zit dit gehucht in het net van het dorpje Zeevang verstrikt. Of in dat van Oosthuizen. W. Pedia is daar niet erg duidelijk over.

In Etersheim staat het schooltje waar **C. Joh. Kievit** vanaf 1891 de avonturen van Dik Trom boekstaafde en onlangs was het daar feest omdat het schooltje zal worden gerestaureerd. Een heel leuk interview met de kleindochter van Kievit is op: <http://www.rtvnh.nl/nieuws/68493/Schooltje+Dik+Trom+gered+van+sloop>

Table of Contents

Editorial	Mary Eggermont-Molenaar 1
CAANS/ACAEN Programma	Tanja Collet 5
News from the Chapters	
Vancouver	Doeshka Timmer 8
Toronto	Marja Moens 11
Montreal	Martin van Kuilenburg 12
Pollands	Ludo Jongen 13
Onzalig kabinetsvoornemen	Martijn van Dam 15
Holland Remembers 5 May 1945	Lini Grol 15
Vriendinnen van vroeger	Mary Eggermont-Molenaar 16
From the journals	Basil Kingston 17
Membership renewal	Paul de Laat 25

Peter Lowensteyn, CAANS-ACAEN webmaster en lay-out master van derzelve newsletter, wees me op Komrij's observatie over de Nederlandse gewoonte kletsen: <http://www.nrc.nl/komrij/2012/02/02/kampioen/>

Het is waar, we houden van klets(kopp)en, maar net als 'cultuurgoederen' gestegen of gezakt kunnen zijn (gedateerde voorbeelden zijn: petten worden nu ook op golfbanen gedragen = gestegen cultuurgoed; sherry werd oorspronkelijk alleen door elite gedronken = gezonken cultuurgoed, maar nu weer door elite bij de soep = terug naar af) verheugt het me u mee te kunnen delen dat de sociale connotatie van het zelfstandige naamwoord 'klets(kopp)', het werkwoord 'kletsen' gestegen is.

CAANS-ACAEN-sprekers in het nieuws

In 1999 vertoonde de Amsterdamse filmmaker **Jean Hellwig** verschillende CAANS-chapters zijn documentaire over houtkapperij, waarbij de zakelijke en emotionele standpunten van direct belanghebbenden fraaie contrasten opleverden.

Zijn huidige documentaire, *Tuan Papa* ofwel *Sir Daddy* werd in 2010 gewaardeerd als het beste VPRO programma. Via www.warlovechild.org of www.oorlogsliefdekind.nl kan nu iedereen overal ter wereld de verhalen lezen over kindertjes die door Nederlandse soldaten in de periode 1946 tot 1949 werden verwekt. Volgens één van de verhalen ging het ook andersom. Iemand schrijft dat hij en zijn zusje al waren geboren, dat zijn vader naar Indië ging, en nooit meer terug kwam. Tuan Papa maakt heel wat tongen los en trekt hopelijk zowel historische als familiebanden wat aan.

Zoals eerder gezegd, met **Mensje van Keulen** is het iedere drie maanden wat. Afgelopen februari kwam haar laatste roman uit, *Liefde heeft geen hersens*.

Het mocht zich verheugen in een zeer lovende recensie van Jeroen Vullings in *Vrij Nederland* van 11 februari en in het uitkomen van een derde druk in maart. Vullings opmerking, 'normale mensen tref je niet aan' in Van Keulens werk doet me denken aan haar bezoek aan Calgary in 2006. Na een etentje in de Calgary Tower, het was September en lekker warm weer, dwaalden we na afloop nog even richting Olympisch Plaza. Daar aangekomen was de grond met kunstsneeuw bedekt. Er stond een enorme bierton waarop een dwerg zat en boven diens hoofd bungelde een kromzwaard. Ik lieg niet, dat zagen we, op een gewone zomeravond in Calgary.

Thema van de 77e boekenweek is 'Vriendschap en ongemakken.' Hoe ongemakkelijk 'vriendschap' kan zitten is op te maken uit **Rudi Westers** debuutroman *Vriendinnen van vroeger, vrouwen van nu*. Wie nog eens van Westers levendige presentaties wil genieten, zie: <http://www.uitzending-egemist.nl>, klik 'genres' aan onder TV, klik zondag 4 maart aan en daarna Kunststof. Een recensie over dit boek verderop in dit nummer.

Els de Temmerman sprak tijdens haar ronde door Canada in 2001 over haar boek *De Meisjes van Aboke*, – een onderwerp (Joseph Kony) – dat momenteel 'viral' is. Onlangs was De Temmerman weer in het nieuws, ditmaal vanwege de oprichting van *New Nation*, een nieuwe krant in Juba, Zuid-Soedan. Els en echtgenoot Johan van Hecke, tegenwoordig eigenaars van Cassia Loge in Kampala, zie <http://www.cassialodge.com/>, werden onlangs met de komst van een tweeling verrast. Hierbij feliciteren we Mensje, Rudi en Els en Johan al helemaal met hun nieuwe aanwinsten!!

Eind oktober-begin november 2011 bracht **Piet van Sterkenburg** een bezoek aan de universiteiten van Stellenbosch en Kaapstad (UCT).

Deze keer in zijn functie van secretaris-generaal van het International Committee of Linguists. Hij schreef: 'Doel was na te gaan of de Linguistic Society of SA in 2018 het twintigste International Congress of Linguists in Cape Town zou willen en kunnen organiseren. De besprekingen zijn momenteel nog in volle gang. Uitsluitsel wordt rond juli aanstaande verwacht. Volgend jaar vindt het 19e congres plaats in Geneve.'

Het eerste congres van dit gezelschap vond plaats in 1928 en werd mede geïnitieerd en georganiseerd door onze eigen professor C. C. Uhlenbeck (1866-1951). Uhlenbeck had geen kinderen, maar in 2018 hoopt zijn geesteskind twintig jaar oud – of 90, net hoe je het bekijkt – te worden.

In dit nummer brengt **Ludo Jongen**, veelvuldig CAANS-spreker, mediévist en hoogleraar Nederlandse Letterkunde en Cultuur aan de Katholieke Universiteit van Lublin verslag uit over zijn werkzaamheden aldaar.

Tekenden afgelopen herfst ongeveer 19.000 Nederlanders de petitie die zich keert tegen de plannen van Minister Piet Hein Donner om Nederlanders hun staatsburgerschap af te pakken als zij een paspoort krijgen in het land waar ze wonen of werken, inmiddels hebben er 23.000 getekend. Begin maart zag het er naar uit dat de zaak voor de

Nederlandse expats niet goed liep. Voor regelmatige verslaggeving over de hele zaak en de mogelijkheid om een electronische barricade beklimmen, zie <http://www.eelcokeij.com> en www.NederlanderBlijven.nl

Zoals te zien is op genoemde websites, iedereen wordt opgeroepen de Tweede Kamerleden aan te schrijven met persoonlijke verhalen; contactgegevens staan op de websites. Zelf verzocht ik **Martijn van Dam**, PVDA-kamerlid, om tegen dat wetsvoorstel te stemmen. Zijn reactie, eentje aan alle mensen die hem dit hebben gevraagd, verderop in dit nummer.

Lini Grol stuurde een herinnering aan Mei 1945 in. CAANS/ACAEN is best trots om een dichteres van haar formaat in ons midden te hebben!

Hieronder eerst het programma voor de jaarlijkse CAANS/ACAEN-conferentie en -vergadering, opgemaakt door vice-presidente **Tanja Collet**:

Het programma voor de jaarlijkse CAANS/ ACAEN-conferentie en -vergadering

*J.G. Hagey Hall of the Humanities – Room 1108 (HH 1108)
University of Waterloo | South Campus*

Saturday, May 26

9:00 – 9:30: Welcome and Coffee

9:30 – 10:30: Anatomy and Destruction in Contemporary Dutch Literature

9:30 – 10:00: A. P. Dierick (University of Toronto) – *De anatomische les: Marsman's Poetics anno 1926. With a sidelong glance at Coenen, Gorter, Emants and the Movement of Tachtig*

10:00 – 10:30: Beert Verstraete (Acadia University) – *The Destruction of Dresden in Harry Mulisch's Het Stenen Bruidsbéd and Kurt Vonnegut's Slaughterhouse-Five*

10:30 – 11:00: Coffee

11:00 – 11:30: Dutch Historical Novels --- Dutch in Historical Novels

11:00 – 11:30: Ton Broos (University of Michigan) – *Did Daniel Defoe do Dutch?*

11:30 – 13:30: Lunch

13:30 – 14:30: Dutch-Canadian and Flemish-Canadian Relations

13:30 – 14:00: Christl Verduyn and Conny Steenman-Marcusse (Mount Allison University) – *Perspectives on 65 years of Dutch-Canadian Relations*

14:00 – 14:30: Tanja Collet (University of Windsor) – *Language and Language Attitudes in the Gazette van Detroit*

14:30 – 15:00: Coffee

15:00 – 16:00: Panel discussion led by Inge Genee (University of Lethbridge) on the citizenship debate in the Netherlands

Het programma voor de jaarlijkse CAANS/ ACAEN-conferentie en -vergadering

*J.G. Hagey Hall of the Humanities – Room 1108 (HH 1108)
University of Waterloo | South Campus*

Sunday, May 27

9:00 – 9:30: Coffee

9:30 – 10:30: Keynote Speaker **Wim Blockmans** (Leiden University)
- *De eeuwenoude transporteconomie van de Lage Landen*

10:30 – 11:00: Coffee

11:00 – 12:00: Literature, Music and Local Dutch History

11:00 – 11:30: Michiel Horn (York University) – *Maarten 't Hart and Music*

11:30 – 12:00: Mary Eggermont-Molenaar (Calgary AB) – *De geschiedenis van Huize Bijdorp en haar bewoners*

12:00 – 13:30: Lunch

13:30 – 14:30: Guest Speaker

Cornelius Jaenen (University of Ottawa) – *Belgian Immigrants and Language Issues on the Canadian Prairies*

14:30 – 15:00: Conclusion and Coffee

15:00 – 16:00: General Assembly

16:00 – 17:00: Canadian Journal of Netherlandic Studies Editorial Board meeting

Conference dinner (time and location TBA)

From the Chapters

Vancouver door Doeshka Timmer

In december werd het chapter Vancouver vereerd met een bezoek van Sint en Piet ten huize van Mariken van Nimwegen.

Op donderdag 12 januari gaf **Tineke Hellwig**, associate professor aan het Department Asian Studies, University of British Columbia, een lezing getiteld: Weg met die oproerkraaiers. Het verbanningsoord in Boven Digoel in New Guinea of hoe de Nederlanders met subversieve elementen omgingen in Indië.

In 1899 publiceerde de jurist, en later Tweede Kamerlid, Mr. Conrad Theodor van Deventer een artikel getiteld 'Een Eereschuld' in *De Gids*. Volgens hem had Nederland een ereschuld aan de kolonie, Nederlands Indië. Kort daarna kondigde Koningin Wilhelmina de Ethische Politiek aan als een nieuw officieel beleid om de welvaart van de Indonesische bevolking te verhogen. Eerder, in 1894, was in Nederland de Sociaal Democratische Arbeiders Partij opgericht. Eén SDAP lid en spoorwegwerker, Henk Sneevliet (1883-1942), verhuisde naar Indië en begon spoedig na aankomst op Java 'oproer te kraaien' tegen de ongelijkheid binnen het koloniale systeem. Sneevliet was in 1914 één van de medeoprichters van de Indische Sociaal-Democratische Vereniging (ISDV) die pleitte voor meer autonomie voor Indonesië (de naam op zich was al subversief). De ISDV veranderde zijn naam in 1924 in Partai Komunis Indonesia en associeerde zich met de Communist International (Comintern). De PKI leiders begonnen het volk aan te wakkeren tot een "revolutionaire vakbond opstokerij" en de arbeidersbeweging. In 1926 verspreidde het verzet zich van West Java (Bantam) via Batavia naar Midden Java, terwijl in 1927 een opstand in West Sumatra plaats vond. Het koloniale gezag nam onmiddellijk maatregelen tegen de oproerkraaiers en besloot de politieke activiteiten van alle organisaties - nationalistische, socialistische, religieuze - goed in de gaten te houden.

In 1927 werden twee deportatiekampen opgericht in de binnenlanden van New Guinea waar de **Digoel Rivier** stroomt. Tanah Merah en Tanah Tinggi waren interneringskampen waar honderden communisten

en nationalisten ("subversieve elementen") naar toe werden verban-
nen. De lezing belicht twee contrasterende perspectieven die het leven
in Boven Digoel belichten, één van de Nederlandse arts L.J.A. Schoon-
heyt, daar gestationeerd van 1933 tot 1935, en de andere van de
Indonesische schrijver, journalist en politiek commentator Mas Marco
Kartodikromo, geïnterneerd vanaf 1927 tot zijn dood als gevolg van
tuberculosis in 1932. Schoonheyt was ervan overtuigd dat de Tanah
Merah bannelingen 'een goed leven' leidden en goed werden behan-
deld (1936:150, 157). Hij had weinig, om niet te zeggen geen sympa-
thie of respect voor de Indonesische gedeporteerden en we lezen zijn
minachting voor de politieke ideologiën van de gevangenen (zowel het
communisme als nationalisme). Mas
Marco (1901-1932) schreef aanteke-
ningen in dagboek-stijl en meldt
dat de brieven van de gevangenen
werden gecensureerd. We kunnen
rustig aannemen dat alles wat in
geschreven vorm het kamp verliet,
eerst onder ogen van de Neder-
landse autoriteiten was gekomen.
Dat is waarschijnlijk de reden dat de
aantekeningen nogal 'tam' waren en
vooral beschrijvend.

Boven Digoel was 'een verschrikke-
lijk oord' voor Indonesische politieke
gevangenen die er zwaar te lijden
hebben gehad omdat ze tegen de koloniale staat ageerden. Hoewel het
merendeel het Communisme aanhing als de weg om de onafhanke-
lijkheid te verwezenlijken, treffen we onder hen twee vooraanstaande
nationalistische figuren aan: Sutan Sjahrir, later de eerste Minister
President, en Mohammad Hatta, die de eerste vice-president van de
Republiek werd.

References:

Mas Marco Katrodikromo, 2002. Pergaulan Orang Buangan di Boven
Digoel. Jakarta: Kepustakaan Populer Gramedia.

Schoonheyt, Louis Johan Alexander, 1936. Boven Digoel. Batavia: N.V.
Koninklijke Drukkerij De Unie.

Op donderdag 9 februari werd de jaarvergadering gehouden die zoals
gebruikelijk gepaard ging met een verrassend interessante video die

werd gemaakt ter gelegenheid van de veertigste verjaardag van Prinses Maxima.

Noot editor: Voor wie na wil genieten, zie: http://www.youtube.com/watch?v=tijjbvrRA_4

Op donderdag 8 maart 2012 sprak **Dr. Helene Demers**, professor in de anthropologie aan de Vancouver Island University in Duncan, over Dutch Immigrant Identity as Reflected in Home Artifacts: a Collective Exploration.

Using the oral history of a family bracelet given to her by an aunt on the eve of emigrating, cultural anthropologist, Helene Demers, explores the relationship between objects and cultural identity. The bracelet 'links' her to a homeland as well as to a line of women whom she is named after and its journey reflects the complexity of family narratives as well as the duality of immigrant identity. Attendees were invited to bring along an 'object with a story' that reflects their Dutch identity in order to join Dr. Demers in a collective exploration of the meanings we ascribe to 'home artifacts' through stories and how these construct and maintain Dutch identity and belonging.

Dr. Demers research interests include homelessness, death and dying, oral history, and language revitalization. She has recorded the life stories of two Cowichan Elders and is currently collaborating with several VIU colleagues on compiling a collection of Elders Teachings.

The Dutch youth film *The Secret Letter* was playing in Vancouver as part of Reel2Real Film Festival. The BCABC Team Original title is *Briefgeheim*

Director: Simone van Dusseldorp 87min / 2010 / The Netherlands.

In this adaptation of the successful children's book by Jan Terlouw, eleven-year-old Eva runs away from her quarrelling parents and hides out with her best friends Jackie and Thomas. However, when Eva dis-

covers a secret letter that reveals her neighbour Mr. Brandsema to be the mastermind of a gang of crooks, she and her friends realize that they're the only ones who can stop the bad guys.

Noot redactie: Meer over de film en Chinese tomatensoep: <http://www.zie.nl/video/achterklap/Wereldpremiere-Briefgeheim-in-Amsterdam/m1fzpb8fgfv6s>

Toronto door Marja Moens

On December 10, Belgian actress **Jessica Wildemeersch** presented the one-woman show *Margaret's Awakening*, auteur Kamiel Vanhole. The play is set in the early 1500s and presents Margaret of Austria, the daughter of Maximilian I, Emperor of Austria, who serves as a pawn for her father's political strategies. *Margaret's Awakening* reveals the struggle of a woman caught between her family's interest and her quest for individual freedom. But how much choice does Margaret really have?

On 21 January CAANS member **Marianne Verheyen** gave us an idea of what it is like to teach Dutch language and translation at the UoFT School of Continuing Studies. She has been praised for lectures that are engaging and fun and address a variety of modes. With materials such as actual Dutch newspapers and magazines, she showed a patience and enthusiasm that must make learning Dutch a pleasure.

On March 4 we saw the 1927 play *La Voix Humaine*, written by the French poet, author and filmmaker Jean Cocteau as a monologue. Director **Ivan van Hove** revolutionized this stunning play, which centres around one last desperate phone call. The premise is both simple and agonizing: a young woman receives a call from the lover who abandoned her to begin a new relationship.

This is the last time they will speak to one another. It was performed

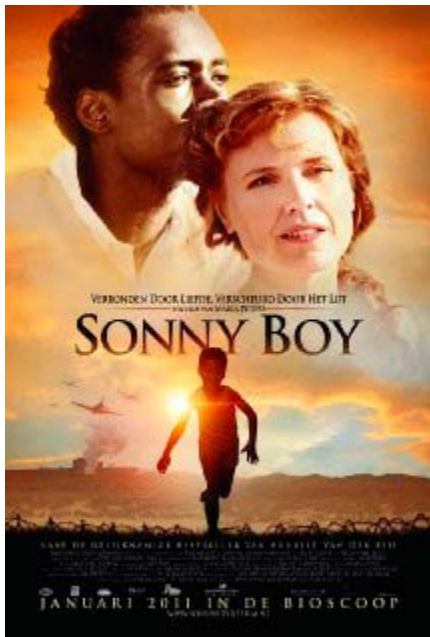
by Dutch actress **Halina Reijn**, of Toneelgroep Amsterdam at the Enwave Theatre at Harbourfront, in Dutch with English supertitles.

Note editor: for an image of this play, see http://www.youtube.com/watch?v=50k_OSxgHYU

Montreal door Martin van Kuilenburg

In de donkere maand van januari kan lachen geen kwaad. **Peter Tijssen**, onze voorzitter, brengt daarom al enige jaren een vrolijke noot met opnamen van voorstellingen van kleinkunstenaars als o.a. Paul van Vliet en Wim Kan.

Op 19 januari koos hij het duo Snip en Snap, Willy Walden en Piet Muijselaar, die tussen 1937 en 1977 volle zalen trokken. Zelfs na al deze jaren brachten hun grappen nog veel plezier bij de toeschouwers. Peter Tijssen had, zoals gebruikelijk, weer veel zorg besteed aan de inleiding en de keuze van de opnamen.

Op 16 februari hield **Onno Kruller**, een van onze leden, een meer ernstige verhandeling over de dialektiek of rede-neerkunde. Hij gaf op systematische wijze de regels van het houden van een dialoog en gaf de luisteraars de gelegenheid de materie voor een tweede maal te lezen op het scherm. Kruller hoopt dat een goede kennis van de dialektiek zal leiden tot een beter begrip tussen de volken en daarmee tot de wereldvrede. Een goede, interessante lezing!

Op 15 maart hadden we een interessante discussie over de film, *Sonny Boy*, in maart. Het gaat over een jongen, geboren en getogen in Suriname, die voor studie

naar Nederland vertrekt, waar hij wel kan studeren, maar waar hij ook veel racisme ondervindt. Hij vindt een kamer bij een wat oudere, gescheiden vrouw bij wie hij later een zoon krijgt. Tijdens de Duitse bezettingstijd brengen ze onderduikers en Joden onder, maar worden verraden. De vrouw komt in een concentratiekamp terecht, waar ze overlijdt. De man wordt, nadat hij van een zinkend schip naar de wal is gezwommen, neergeschoten. Het kind vindt, voordat de ouders gevangen genomen zijn, onderdak bij familieleden. Deze ware geschiedenis is beschreven in een aangrijpend boek van Annejet van der Zijl. Een aantal van de leden presenteerden hun persoonlijke ervaringen als contra-punt tot de gebeurtenissen in de film.

Pollands, de Poolse variant van het Hollands Nederlands leren aan de Katholieke Universiteit Lublin Jo- hannes Paulus II door Ludo Jongen

Zo'n honderdvijftig kilometer ten zuid-oosten van de Poolse hoofdstad Warschau ligt Lublin, een stad met 350.000 inwoners. Van oorsprong is Lublin een middeleeuws stadje, maar van die Middeleeuwen is niet veel meer over, behalve de ruïnes van een kerk, de Brama Krakowska (Krakause Poort) en de schitterende vijftiende-eeuwse fresco's in de kapel van de Heilige Drie-eenheid van het oude kasteel, thans stadsmuseum. Vóór de Tweede Wereldoorlog had Lublin een zeer grote joodse gemeenschap (bijna 40% van de bevolking was joods; zie het werk van Isaac Bashevis Singer, 1904-1991). Door de nazi's zijn de joden letterlijk uitgeroeid: velen stierven in het concentratiekamp Majdanek, dat even buiten Lublin lag, maar thans binnen de stadsgrenzen ligt.

In 1918, vlak nadat Polen onafhankelijk was geworden, is in Lublin een Katholieke Universiteit (KUL) opgericht. De repressie tijdens het communistische regime heeft deze private onderwijsinstelling met succes weten te doorstaan. Dat is voor een groot deel te danken aan de Faculteit Theologie, waar paus Johannes Paulus II hoogleraar Ethica

Bron: http://www.kul.pl/school,art_8284.html

was vóór hij op 16 oktober 1978 tot paus werd gekozen. Na zijn dood op 2 april 2005 heeft de universiteit zijn naam toegevoegd aan het acroniem KUL. Nog steeds wordt de universiteit beheerst door rooms-katholieke geestelijken. Overal komt men nonnen, paters en priesters tegen.

In 2005-2006 heeft de KUL het plan opgevat een studie Nederlands op te zetten, als onderdeel van de Opleiding Engels. De Katedra Języka i Literatury Niderlandzkiej ging in september 2008 van start met zo'n dertig studenten (m/v). Nu, vier jaar later, zijn er rond de honderd studenten, verdeeld over drie jaar Bachelor en het eerste Masterjaar. Het volgend academiejaar (2012-2013) zal de Opleiding Nederlands compleet zijn met twee Masterjaren. De opleiding wordt verzorgd door zo'n vijftien medewerkers, van wie sommigen uit Nederland en België afkomstig zijn, anderen uit Polen.

In het eerste jaar houden de studenten zich voornamelijk bezig met de grondbeginselen van de Nederlands taal: grammatica, uitspraak, woordenschat. Maar er wordt ook aandacht geschonken aan de geschiedenis, de literatuur en de cultuur van Nederland én Vlaanderen. Aangezien de eerstejaars bij binnenkomst – uitzonderingen daar gelaten – geen woord Nederlands spreken, is Engels – naast Pools – de voertaal tijdens de colleges. Langzamerhand leren de studenten Nederlands lezen en luisteren, schrijven en spreken. Het niveau wisselt nogal: sommigen spreken

en schrijven zeer behoorlijk; anderen daarentegen blijven steeds maar weer dezelfde fouten maken. Enkele voorbeelden:

* Polen hebben veel moeite met de zogenaamde inversie. Dit verschijnsel komt alleen voor in het Nederlands en het Duits. Het komt erop neer dat de persoonvorm altijd op de tweede plaats in de zin staat. Bijvoorbeeld: Ik zag Maarten gisteren in Lublin; Maarten zag ik gisteren in Lublin; Gisteren zag ik Maarten in Lublin. Ook de plaatsing van de persoonsvorm in een bijzin levert problemen op: Ik zei dat ik Maarten gisteren in Lublin zag.

* Maar de allergrootste problemen leveren de lidwoorden op. Het Pools kent die namelijk niet (het heeft wel zeven naamvallen, die voor niet-Polen bijna onleerbaar zijn). Zowel in schriftelijke als mondelinge taaluitingen wordt geen lidwoord gebruikt. Voor een Pool klinkt "Nederland heeft koningin" of "Ik ga op fiets" volstrekt normaal in de oren.

* En natuurlijk hebben ze moeite met het woordje er (Er viel behoorlijk wat sneeuw, ik heb er drie, ik heb er daar drie van), met vaste voorzetsels (Hij deed een beroep op zijn broer) en met sterke werkwoorden (Maarten liep op straat).

Doordat studenten velerlei fouten maken horen we op de Vakgroep vaak een Nederlands waarin kenmerkende eigenschappen van het Pools nog doorklinken (Gisteren, ik zag auto, een typische voor Coupé-zinsconstructie). Deze variant is door ons maar Pollands gedoopt. Natuurlijk doen we er alles aan om van Pollands uiteindelijk Hollands te maken en in veel gevallen lukt dat heel aardig.

Amersfoort, Beatus-Carolus-Bonus MMXII

Onzalgig kabinetsvoornemen door Martijn van Dam

Laat ik kort en duidelijk zijn: ik ben het absoluut niet eens met de voorgestelde wetswijziging en zal alles op alles zetten om dit wetsvoorstel van tafel te krijgen. In onze moderne wereld werken mensen over de grens, wonen ze in het buitenland en hebben ze een relatie met iemand uit een ander land. Ik begrijp ontzettend goed dat u trots bent op het Nederlandschap van u of van uw kind(eren). En ik snap ook dat

twee paspoorten heel praktisch kunnen zijn. Een modern land belemmert dat niet, maar ondersteunt dat. Voor ons is het onbegrijpelijk dat de huidige regering ervoor kiest uw Nederlandschap op het spel te zetten. Voor mij ligt dat anders. Ik vind dat de regering juist uw band met Nederland moet koesteren. Ik wil het wetsvoorstel dan ook van tafel krijgen. Eerder hebben we daarom bijgaande motie ingediend (die helaas is verworpen vanwege een tegenstem van VVD, CDA, PVV, SP, SGP en CU). Bij de wetsbehandeling zullen we opnieuw proberen het voorstel van tafel te krijgen.

HOLLAND REMEMBERS 5 May 1945 **by Lini Grol**

When the nights were dark and lonely
and filled with fearful sounds,
The silence deepened in the homes so cold
where no fathers were around.

When every footstep in the night
startled the women in fear.
For these steps that came so close.
They told them of death coming near.

When starvation hovered in every home,
and no heart had left a song.
We prayed; "Please God let freedom come,
and send your sons along."

Oh ... the sun shone bright that glorious day,
one sunny day in spring,
when finally our liberators came.
and made all Holland sing.

And because they came
all bells were ringing.
The flags furled out
and children started singing.
Our fears of years were gone
because they had come.

Because they came all lights sprang on,
so bright for there was hope for you and me.
and because of those who died
our children grew up free
Thank God that they have come.

Because they came
we'll praise for ever their name
but let us never forget those who died,
let's for them sing a heartfelt requiem, and
Thank GOD that they came.

Vriendinnen van vroeger, vrouwen van nu, door Rudi Wester. recensie Mary Eggermont-Molenaar

In *Vriendinnen van vroeger, vrouwen van nu* kunnen we het verloop van Mauds, Franny's, Ella's, Klaartjes en Birgits weekend in een Twents herenhuis volgen. Deze dames zijn voormalige dispuutsgenootjes van de VU. De chronologie van hun weekend wordt geregeld onderbroken door terugblikken op hun studietijd die ook de provo-tijd was, het al of niet streng godsdienstige milieu waaruit ze voortkwamen en de perioden waarover ze elkaar dat weekend ondervroegen: ontgroening, bijbaantjes, carrière, sex, partner- en pensioenperikelen. Kinderen en gezondheidsperikelen bleven buiten schot.

Deze verhalen worden verteld vanuit het perspectief van de deelnemers tegen een achtergrond, solide als een muur, in *cursief* van veronderstellingen en vragen over vriendschap – we kennen elkaar al zolang, en waarom wisten we dit niet van jou en dat niet van haar? Wat is vriendschap? Alles van elkaar weten? Voor elkaar overhebben? Van elkaar pikken? Zijn we eigenlijk wel vriendinnen? Moeten we dat wel zijn?

Voor de voormalige dispuutsgenootjes moet dat confronterende weekend in Twente zijn geweest wat het voor de drie biggetjes was toen de grote boze wolf tegen hun stulpjes kwam blazen.

Wester treedt af en toe op als alwetende verteller en weet het meest van Franny, die net als zijzelf een Friezin. (Die naam heeft ze uit haar lievelingsboek van Salinger, *Franny and Zooey*.) De alwetendheid wordt gecompliceerd door de observaties van 'mevrouw Mulder' die haar veelpratende gasten van eten en vooral veel koffie en wijn voorziet. Zelf praat ze niet zoveel met haar echtgenoot en bovendien, hij zou toch niet luisteren. Mevrouw Mulder komt bescheiden, bezorgd en bedachtzaam over. Misschien heeft ze niet de kans, de hersens of het zitvlees gekregen om te studeren; evengoed lijkt ze stevig in haar niet door de rat-race versleten sloffen te staan. Het maakt nieuwsgierig naar hoe een weekend met haar vriendinnen van de huishoudschool of de moeder-mavo zou verlopen. Naar levens van vrouwen die

niet al die naorlogse kansen hebben aangegrepen of hebben kunnen aangrijpen.

Westers debuutroman, een aanraaier, geeft veel herkenning, geeft wie vrienden of vriendinnen heeft of zou willen hebben veel te denken.

Vriendinnen van vroeger, vrouwen van nu leest lekker en werd in februari 2012 uitgegeven door de Arbeiderspers te Amsterdam.

FROM THE JOURNALS door Basil Kingston

Vol. 40 no. 4 of *Septentrion* opens with one last description of a train ride across the Low Countries, this one from Maastricht to Ostend.

The author notes the contrast between the rundown part of Liège seen from the station, and the soaring modern station itself, designed by

Santiago Calatrava.

In literature, we have extracts translated into French from *Nachtdanser*, the latest novel by Chika Unigwe, an immigrant into Belgium from Nigeria who writes in Flemish. She has been translated into English, German and Italian but not in French, which is the reverse of the usual state of affairs. *Nachtdanser* is about two generations of women caught between the demands of the family in the traditional society they came from and their own ambitions in their new country.

The issue doesn't have the usual selection of recent poems, but the poet it does feature, Martin Reints (b. 1950), sounds interesting. His poems are deceptively simple but prove deep on closer examination; statements of where the speaker is, blur and admit a sort of theory of relativity or an uncertainty principle. A similar liberation can be seen in the music of Merlijn Twaalfhoven (b. 1976), who admits into his music amateurs, children and anything that can make a sound. He writes a score, but may stipulate that "these notes need not be played in the order indicated" and has said that "between the notes there is a world of sounds impossible to transcribe exactly." In Brussels there is an excellent choice of concerts and other cultural events, both Flemish and French; co-operation would be desirable, but in this domain the two communities see their roles differently, and 41 ministers and councilors of cities, regions, communities etc. have to say their piece.

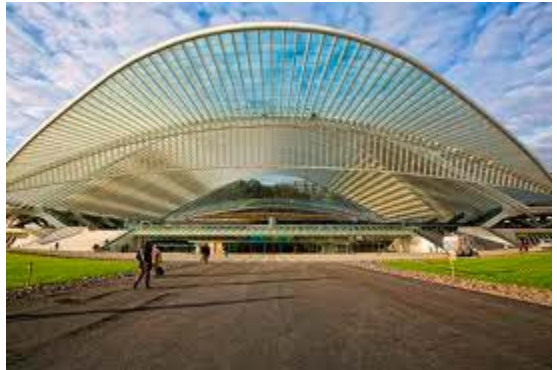

Image: Rui Barbosa Pinto

Politics and the environment occupy a good deal of space in this issue. The Wadden, a tangle of intertidal sandbanks, mudbanks and channels extending along the North Sea coast from Holland to Denmark – a unique ecological region and a vital stopover for migrating birds - are governed by a maze of agreements to

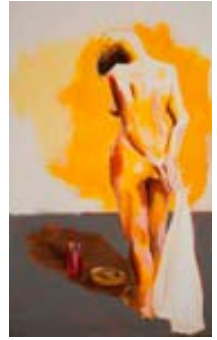
preserve them, and there is great pressure from the large population adjoining them, but so far so good.

Vol. 31 no. 2 of the *Nieuwsbrief van de Orde van den Prince* opens with a modest proposal to prevent another embarrassing spectacle like the recent failure of Belgian politicians to form a national government for months, in a show of obstinacy worthy (if that is the word) of the United States Congress. It calls for increased use of bi- and tripartite institutions in all the fields where co-operation is desirable (ports, higher education...), to make Flemish–Walloon relations part of a wider picture.

This newsletter is always much concerned with language policy, and to this end it carries some most informative articles about languages and dialects. The present issue has, firstly, an article discussing two questions about language in general: one, can thought exist without language? (yes, one sees thoughts in animals, and we do not have to express our thoughts fully in words, statements imply a lot they don't say), and two, does the language we are accustomed to using influence our thought processes? (yes, various experiments have shown that, confirming what Whorf and Sapir said years ago).

Secondly, we have a report from a village of 407 people an hour's flight inland from the capital of Suriname. Nobody there speaks Dutch at home, just the local language (containing a lot of English words, it is one of twenty in that little country), but education is given in Dutch so that the inhabitants will not feel isolated. Thirdly, a description of the dialect of Zeeland – or perhaps it is a regional language, though not officially recognized as one. It is related to Friesian but in past centuries was overlaid with Frankish and then Flemish; features of it, often archaic both in pronunciation and grammar, survive in the countryside.

And speaking of olden times, the medieval mystic Hadewijch, who expressed her need for God often in terms of physical passion, has inspired a contemporary artist, Cobi van Hulst, to paint pictures of that passion. They were shown recently in a church in Persingen, near Nijmegen.

Hadewych, courtesy Cobi van Hulst

Vol. 31 no. 3 of the same *Nieuwsbrief* does not discuss a dialect, but it does look at the Dutch words adopted by North America (there will be a series of these articles, covering the whole world). There are 28 places called Holland in the USA. We read also articles on the progress of former Dutch colonies towards independence. Indonesia and Suriname are independent, but the six Caribbean islands don't seem to want that, so they have ended up with two different kinds of special status conferring different degrees of autonomy, stretching constitutional lawyers' ingenuity to the utmost.

Back in the Netherlands, a report from the Taalunie seems not to confirm the common impression that people spell less well than they used to, but it does note that children spell better at twelve than they do at eighteen. The report argues for more language instruction in secondary schools, and consideration of the fact that different people learn languages in different ways. Complicating the picture is the common feeling that e-mails and the like need not be in standard Dutch, and the Flemish tendency not to use completely standard language where in the Netherlands they would.

The van Raalte Institute at Hope College in Holland, MI kindly sends me the texts of its lecture series. Lecture no.

10 is Leon van den Broeke's *The Leadership of Albertus C. van Raalte* in Dutch and American classes. (A classis is an administrative group of congregations.)

In 1847 van Raalte led a group of emigrants to southwestern Michigan to found several villages, and started a sawmill and a tannery and built roads and bridges and developed a harbour. This study, however, concentrates on his role as a pastor, and whether he insisted too much on getting his way in church matters. The conclusion is that he did not insist and did not get his way. For example, neither in the Netherlands nor in Michigan was he able to prevent his church, which had seceded from the establishment church, from dividing further. (Those who wish to go more deeply into the history of the various Dutch Protestant denominations may want to read William van Doodewaard's article in our *CAANS/ACAEN Journal*, XXVI ii (Fall 2005) p.15-34, especially p.16-17 and the chart on p.33).

Lecture no. 12, by **Rein Nauta**, professor emeritus of pastoral psychology and psychology of religion at Tilburg, also looks at the character of van Raalte, as an example of a man inspired by hope. Hope, he says, attempts to achieve a realistic goal; a leader who can unite his followers in that hope has charisma; but that unity can be disrupted by change (e.g. a new pastor), leading perhaps to a change in membership (e.g. some of van Raalte's flock formed a separate denomination).

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES

CAANS

2012 SUBSCRIPTION FORM

Please note that membership is from January 1 to December 31

Members of CAANS pay thirty-five dollars (fifteen dollars for the *Canadian Journal of Netherlandic Studies* and twenty dollars for their membership fee, which includes the Newsletter and which is a charitable donation). Seniors pay thirty dollars (fifteen dollars for the Journal and fifteen dollars for membership). Students pay twenty-five dollars (fifteen for the Journal and ten dollars for membership).

CAANS is a non-for-profit charitable educational organization and welcomes additional donations. All such donors will be sent a tax receipt within the first few months of the calendar year following such a donation.

Local chapters may assess an additional fee. If you are a member of a local chapter, you may submit this form with your cheque or money order to the local chapter along with the local fee. Chapters and contacts are listed on page 2 under "Officers". If you are not a member of a local chapter or if your local chapter does not collect fees for CAANS National, please mail your cheque or money order to:

Mr. Paul de Laat, Treasurer of CAANS,
613 Huyck's Point Road, Wellington, ON K0K 3L0.

Europe: €25.00 ABN-AMRO, BIC Code ABNANL2A, IBAN NL90ABNA0,
Account # 45.85.38.795, t.a.v. Paul de Laat, Dongen, NB

Our Newsletter is distributed by e-mail, so please be sure to give your e-mail address below. We will not share this e-mail address with anyone!

Name: _____

Mailing Address: _____

Telephone : _____ (home) _____ (work)

E-mail: _____

Profession: _____

(If academic, please specify discipline)

◆ This is a membership renewal for 2012

◆ This is a new membership

OFFICERS/ MEMBRES DU BUREAU

President

Michiel Horn
Professor Emeritus of History
and University Historian
York University, Glendon Campus
Toronto, ON M4N 3M6
mhorn@glendon.yorku.ca

Vice-President

Tanja Collet
Languages, Literatures and Cultures
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
tcollet@uwindsor.ca

President Emerita

Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Linda Feldman
Dept. of Langs. Lit. and Civ.
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
feldman@uwindsor.ca

Secretary-Treasurer/Archivist

Paul de Laat
613 Huyck's Point Road
Wellington, ON K0K 3L0
pgdelaat@gmail.com

CAANS-ACAEN Journal Editor

Inge Genée
Dept. of Modern Languages
University of Lethbridge
Lethbridge, AB T1K 3M4
cjns-editor@caans-acaen.ca

Journal Editor Emeritus

Basil D. Kingstone
Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
bkingst@uwindsor.ca

Visiting Speakers Convenor/ Newsletter Editor

Mary Eggermont-Molenaar
1416 - 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1
memo45@shaw.ca

Associate Newsletter Editors

Paul de Laat - Communications
Peter Lowensteyn - Layout

Webmaster

Peter Lowensteyn
webmaster@caans-acaen.ca
(Site: <http://www.caans-acaen.ca>)

Members at Large

Gerrit Gerrits
Dept. of History and Classics
Acadia University
Wolfville, NS B4P 2R6

Martien de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
martiendeleeuw@gmail.com

Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7
wseywerd@gmail.com

Peter Tijssen
INRS-Institut Armand-Frappier
Laval, Québec, H7V 1B7
Peter.Tijssen@iaf.inrs.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Calgary

memo45@shaw.ca

Montreal:

peter@lowensteyn.com

Ottawa:

martiendeleeuw@gmail.com

Toronto:

marja.moens@rogers.com

Vancouver:

saskiastomps@telus.net

Winnipeg:

vorst2@Ms.UManitoba.ca

The CAANS Newsletter appears three times a year, in April, August and December. It is a publication of the Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies and free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to Mary E.M (memo45@shaw.ca) preferably as an attachment to an e-mail, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière d'envoyer votre texte à Mary E.M (memo45@shaw.ca) sous forme d'attachement à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

Notice from our Treasurer, Paul de Laat:

A few of you have not yet paid for this year and we are in April 2012. The contribution period is from January to December.

Membership dues for this year are \$35.00 for regular members, \$30.00 for seniors and \$25.00 for students.

If you are not sure if you have contributed this year, I encourage you to send a short email to pgdelaat@gmail.com.

Please note that some memberships for CAANS (National) are collected through your local chapter. If in doubt, ask the treasurer of your local chapter if this is the case.